2026-62-RE

Causa 2026-62-RE

(Cervera Romero i Conceptual Estudi d'Arquitectura, SLU c/ Airport Equipment Solutions-AES,SLU)

Número de registre 384-2026. Recurs d'empara

Aute del 12 d'octubre del 2026

BOPA núm. 119, del 21 d'octubre del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 22 de juliol del 2026, per la representació processal de la Sra. Clara Cervera Romero i de la societat Conceptual Estudi d'Arquitectura, SLU, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 3 de juliol del 2026, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un procés degut, a la defensa i a obtenir una decisió motivada, lògica, raonable i no absurda, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració dels drets esmentats;

Vista la Constitució, especialment, els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Víctor Torre de Silva López de Letona;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La societat Airport Equipment Solutions-AES, SLU va formular una demanda en reclamació de quantitat, a tramitar pel procediment ordinari, contra la Sra. Clara Cervera Romero i la societat Conceptual Estudi d'Arquitectura, SLU, en què sol·licitava la seva condemna al pagament de 83.786,20 €, import corresponent als danys directes i indirectes causats per la reparació dels desperfectes ocasionats per la seva actuació professional indeguda i pels perjudicis greus ocasionats que se'n havien derivat; de manera subsidiària, demanava que la condemna al pagament s'elevés a 54.086,20 €, corresponents als danys directes esmentats.

La representació processal de la part defenent va contestar a la demanda tot oposant-s'hi, considerant, d'una banda, que la Sra. Clara Cervera Romero estava mancada de legitimació passiva, i, d'altra banda, presentant demanda reconvencional, en què s'al·legava, substancialment, l'impagament de la totalitat dels honoraris professionals facturats (4.579,60 €), sense motiu vàlid i legítim, atès que finalment es va entregar un projecte per a un habitatge de 800 m2 i no de 500 m2 com era la superfície inicialment prevista. I sol·licitava que, en cas d'una condemna mútua eventual, es procedís a la compensació civil dels imports respectius.

1.2. El 31 d'agost del 2025, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual decidia estimar en la seva gran majoria la demanda interposada per la part agent contra la Sra. Clara Cervera Romero i la societat Conceptual Estudi d'Arquitectura, SLU i condemnar aquestes darreres, solidàriament, a satisfer a la primera l'import total de 50.835,23 € (18.125,53 € + 15.675,00 € + 15.467,17 € + 1.567,50 €); i, desestimar la resta de pediments i la demanda reconvencional.

1.3. La representació processal de la Sra. Clara Cervera Romero i de la societat Conceptual Estudi d'Arquitectura, SLU va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 3 de juliol del 2026, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que decidia estimar en part aquest recurs, revocar parcialment la sentència de la primera instància i, en estimació parcial del tercer motiu del recurs, decidia:

"*a) Deixar sense efecte la condemna pel que fa als honoraris del nou projecte de modificació (15.675 €) i a l'estudi preliminar d'impacte acústic (factura núm. 22A3158, 1.567,50 €).*

b) Reduir la condemna solidària de la societat Conceptual Estudi d'Arquitectura, SLU i de la Sra. Clara Cervera Romero al pagament, a la societat Airport Equipment Solutions - AES, SLU, a la suma liquida de quinze mil quatre-cents seixanta-vuit euros amb disset cèntims (15.468,17 €), corresponent a les factures núm. 3522, 3546 i 3598 de Construccions Flora (11.616,63 €) i al pressupost núm. 23099/PC001 (3.851,54 €).

c) Confirmar, amb el mateix caràcter solidari a càrrec de les mateixes parts, la condemna pels treballs complementaris d'excavació de la factura núm. 138, de 31 d'octubre de 2023, limitada al sobrecost derivat de la seva execució extemporània, la quantia del qual es determinarà en fase d'execució de sentència deduint, de l'import d'aquella factura (18.125,53 €), el cost corresponent als aproximadament 36 m3 de desmunt, calculat segons els preus unitaris aplicables que resultin de la factura corresponent a l'excavació inicialment satisfeta.

d) Confirmar la resolució apel·lada en la resta dels seus pronunciaments no impugnats, en particular la desestimació de la demanda reconvencional, dels danys i perjudicis indirectes (29.700 €) i de les despeses d'arrendament addicionals (3.250 €)".

1.4. El 22 de juliol del 2026, la representació processal de la Sra. Clara Cervera Romero i de la societat Conceptual Estudi d'Arquitectura, SLU va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 3 de juliol del 2026, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un procés degut, a la defensa i a obtenir una decisió motivada, lògica, raonable i no absurda, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de les recurrents

- En primer terme, les recurrents denuncien que la Sala Civil no dona una resposta específica i suficient a la indefensió al·legada derivada del fet que la societat demandant no va aportar amb el seu escrit de demanda el projecte administratiu que constituïa un dels elements essencials de la seva pretensió.

- Al·leguen que la demanda atribuïa la seva responsabilitat professional, entre altres motius, perquè el projecte executiu no s'hauria ajustat al projecte administratiu aprovat, ni a les condicions de la llicència urbanística. Aquesta qüestió constituïa la premissa central de la reclamació, ja que havia de justificar la necessitat de modificar el projecte, efectuar treballs correctors i assumir diverses despeses. Malgrat això, la demanda no va incorporar el projecte administratiu que havia de servir com a terme de comparació.

- Per tant, aquesta omissió les va privar, en el moment de contestar la demanda, de conèixer exactament:

• quin document administratiu concret es considerava infringit;

• quina versió del projecte era objecte de comparació;

• quines determinacions aprovades haurien estat contradites;

• quines diferències s'imputaven a l'arquitecta;

• i, quina relació existia entre aquestes suposades diferències i cadascuna de les quantitats reclamades.

- Per consegüent, el document esmentat mancant era imprescindible per verificar i contradir una de les principals imputacions formulades.

- En segon terme, addueix que en el seu escrit de contestació va destacar, expressament, la manca d'acreditació dels fets constitutius de la demanda i la indefensió que provocava l'absència de la documentació tècnica necessària per comprendre la reclamació.

- I si bé la Sala Civil desestima aquest motiu afirmant que la manca d'acreditació dels fets constitutius no era una pretensió autònoma, sinó un argument de defensa, considerant que la Batllia havia examinat els conceptes reclamats i havia valorat la prova relativa a cadascun d'ells, també indica que quan els danys es van declarar provats i se'n va fixar la quantia, es va rebutjar implícitament l'al·legació relativa a la manca de prova dels seus fets constitutius.

- Segons el seu parer, aquesta resposta pot contestar a l'al·legació d'incongruència omissiva en sentit formal, però no dona resposta al greuge material d'indefensió, ni a les al·legacions que s'han anat desenvolupant durant el procediment. La qüestió no consistia únicament a determinar si, després de practicar-se tota la prova, els tribunals podien arribar a considerar acreditats determinats danys.

- Les recurrents manifesten que el problema plantejat era si van poder conèixer, en el moment processal adequat i a l'hora de contestar la demanda, els documents, els fets i els elements tècnics en els quals es fonamentava la pretensió, per tal de contestar-la i proposar prova en igualtat de condicions i de contradicció.

- En tercer terme, exposen que la demanda els hi atribuïa una actuació negligent en la redacció dels projectes i en la direcció de l'obra. En particular, la part agent sostenia que havia estat necessari refer el projecte per adaptar-lo a les condicions de la llicència urbanística inicialment atorgada.

- Al·leguen que la reproducció parcial d'algunes figures dins d'un informe no és equivalent a l'aportació del document complet i original que constitueix l'objecte de comparació; havien de defensar-se podent examinar directament els documents administratius i tècnics sobre els quals aquelles conclusions es construïen. Permetre que el document primari sigui substituït per la interpretació unilateral que en fa la professional contractada per continuar l'obra, altera substancialment la posició d'aquesta part, perquè les obliga a contestar una conclusió tècnica sense disposar, en aquell moment, de tots els elements necessaris per comprovar-la.

- Insisteix en què la contestació és el moment en què la part demandada ha de admetre o negar els fets i desenvolupar totes les seves armes de defensa en mèrits d'allò al·legat en la demanda, però no posteriorment.

- I afegeix que, si no es coneix el projecte administratiu complet sobre el qual l'agent fonamenta l'objecte de la demanda, la part defenent no pot prendre decisions adequades a la seva defensa, i, en particular, decidir adequadament, si necessita una pericial urbanística específica, si ha de

demanar l'expedient complet del Comú, quina versió del projecte ha d'entregar al seu perit, quines modificacions han de ser objecte d'anàlisi, quins tècnics van intervenir en cada decisió, o quines instruccions de la propietat resulten rellevants.

- Precisen que la pràctica d'una pericial judicial tampoc converteix retroactivament en completa una demanda que no contenia els elements documentals necessaris.

- Altrament, manifesten que si la resolució de la Sala Civil es considera formalment motivada respecte d'aquest motiu de recurs concret, el seu raonament resulta no raonable en termes constitucionals.

- Addueixen que la Sala Civil afirma que la manca d'acreditació dels fets constitutius va quedar implícitament rebutjada perquè la Batllia va considerar provats els danys, però el fet que un tribunal arribi posteriorment a una convicció no significa que el procés que ha conduït a aquella convicció hagi respectat, necessàriament, el dret a la defensa. Si aquesta conclusió fos acceptada, qualsevol omissió inicial quedaria convalidada sempre que posteriorment es practiqués prova suficient per condemnar i el dret a la defensa, que cal garantir des del principi, deixaria de ser una garantia del procediment.

- Per tant, al·leguen que és il·lògic concloure que la declaració final d'un dany resol automàticament la qüestió relativa a la indefensió inicial. Aquesta part entén que ha estat en indefensió, i allò que demana és que es controli si la jurisdicció ordinària ha donat una resposta constitucionalment suficient a una denúncia de vulneració del dret a un procés degut.

- Per acabar, les recurrents demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració dels drets esmentats.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- De manera prèvia, la Sala Civil circumscriu l'objecte del recurs d'apel·lació a 4 qüestions. En primer lloc, a la legitimació passiva de la Sra. Clara Cervera Romero, que la sentència en el fonament de dret quart considera que concorre. En segon lloc, a la denúncia d'incongruència omissiva per no haver-se resolt sobre l'acreditació dels fets constitutius de la pretensió. En tercer lloc, a l'existència de responsabilitat professional i a la quantificació dels danys directes en 50.835,23 €, objecte del

fonament de dret cinquè. I, en quart lloc, a la desestimació de la demanda reconvencional per l'import de 4.579,60 €, acordada en el fonament de dret setè.

- I després d'exposar els fets acreditats que consten en les actuacions, la Sala Civil analitza el primer punt relatiu a la legitimació passiva de la recurrent i precisa que l'exterioització de la limitació de la responsabilitat no és un privilegi pel deutor d'una obligació que pugui operar de manera oculta, a esquenes del creditor, sinó que desplegarà els seus efectes davant d'un tercer en la mesura en què aquest ha pogut conèixer, en el moment de contractar, que la seva contrapart era la societat.

- En aquest cas, conclou que l'exterioització esmentada no es va produir i que la societat no va emergir documentalment fins a la fase de pagament, mitjançant la factura, és a dir, quan el contracte ja estava perfeccionat i s'havia executat. Per tant, considera que aquesta conclusió és una exigència elemental de la bona fe contractual i de la protecció de la confiança legítima. Aquell que crea o tolera una situació d'aparença sobre la identitat del subjecte contractant queda vinculat per aquella aparença davant d'aquell que hi ha confiat raonablement; i no pot, un cop sorgit el conflicte, invocar en benefici propi una estructura societària de la qual en cap moment es va prevaler durant tota la fase de formació i de documentació tècnica de l'encàrrec.

- Afegeix que la naturalesa de l'activitat desenvolupada, l'exercici de l'arquitectura constitueix, en el nostre ordenament (Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions titulades i de col·legis i associacions professionals), una professió titulada i col·legiada, l'habilitació de la qual recau necessàriament sobre la persona física: la redacció del projecte, la direcció facultativa i la signatura de la documentació tècnica són actes personals de l'arquitecta, que cap societat pot assumir en lloc seu, sense que es pugui passar per alt que aquesta norma posa exclusivament a càrrec de l'arquitecte, persona col·legiada, l'obligació de tenir subscrita una pòlissa d'assegurança per cobrir la seva responsabilitat civil. Aquesta dimensió personalíssima de la prestació reforça la raonabilitat de la confiança del contractant: no solament la documentació apuntava a la persona física, sinó que la prestació nuclear de l'encàrrec només podia ser executada, i ho va ser efectivament, per ella.

- Per aquests motius, considera que la legitimació passiva de la recurrent està correctament apreciada i desestima el primer motiu del recurs d'apel·lació.

- Sobre el segon punt, relatiu a la incongruència omissiva derivada de la manca d'acreditació dels fets constitutius de la pretensió, la Sala Civil constata que en el fonament de dret cinquè, la sentència impugnada va examinar, un per un, els conceptes reclamats, va valorar la prova relativa a cadascun -el dictamen pericial judicial, els testimonis i la documental, inclosos el document número 16 i les factures que consten en autes- i va declarar provada l'existència dels danys i en va fixar la quantia. En afirmar la realitat i l'import del dany, la resolució va desestimar de manera implícita, però necessària, l'al·legació que els seus fets constitutius no havien quedat acreditats, ja que no es pot tenir, per cert, i quantificat un dany sense resoldre, alhora, que han resultat provats els fets que en

són el pressupòsit.

- Segons el seu parer, allò que la part apel·lant presenta com a una omissió és, en realitat, una discrepància amb el resultat de la valoració de la prova -és a dir, amb el fet que la Batllia considerés acreditats aquells fets-, qüestió que constitueix l'objecte del tercer motiu i no de la incongruència, perquè un eventual error en la ponderació de la prova no equival a una manca de pronunciament.

- Manifesta que tampoc concorre indefensió, atès que la part va poder al·legar i va proposar prova sobre aquests fets, sense que la valoració que els hi va ser adversa pugui confondre's amb una absència de resposta. Per tant, desestima aquest motiu.

- Pel que fa a l'error en la valoració de la prova, fonamentat essencialment en el fet que la Batllia s'hauria apartat injustificadament de les conclusions del perit designat judicialment, entre d'altres, la Sala Civil recorda que el dictamen pericial, té per objecte aportar coneixements tècnics, i fins i tot el del perit designat judicialment, no té caràcter vinculant: l'article 222 del Codi de procediment civil en sotmet l'apreciació a les regles de la sana crítica, que exclou que operi com a prova taxada, però que tampoc autoritza una valoració merament subjectiva, ja que exigeix ponderar-lo segons la lògica, la coherència interna, les màximes de l'experiència, la solidesa de les dades, la correcció del mètode i la seva correspondència amb la resta de la prova. Així doncs, el tribunal no pot prescindir, sense més, d'un dictamen tècnicament fonamentat, però tampoc està obligat a seguir-lo quan les seves premisses són incompletes, les conclusions no resulten convincents, han estat matisades en la ratificació o es veuen contradites o completades per altres elements objectius de les actuacions.

- Seguidament, examina de manera acurada la valoració efectuada per la Batllia i conclou que no és arbitrari que la jutjadora no assumís íntegrament la lectura efectuada pel perit. La sentència no substitueix el criteri tècnic per una apreciació subjectiva, sinó que valora el dictamen dins del conjunt de la prova, en la qual resulten determinants la diferència entre el projecte administratiu autoritzat i l'executiu, la incidència volumètrica del tancament de la piscina, la impossibilitat d'obtenir una nova llicència, l'existència d'actuacions correctores sobre elements estructurals ja executats i la declaració del tècnic comunal; elements que permeten concloure que la solució projectada era urbanísticament inviable i que les despeses vinculades a la seva correcció no deriven d'una mera opció de millora de la propietat, sinó de la necessitat de revertir una implementació indeguda del projecte executiu.

- Altrament, pel que fa a l'import d'altres factures, derivades de despeses alienes o accessòries a una decisió de la propietat, sinó del cost d'executar, i després, desfer

una estructura erigida en atenció a una solució urbanísticament inviable, participa de la mateixa causa i de la mateixa imputació. I la mateixa conclusió s'imposa respecte de la fase d'excavació, que

va resultar inicialment insuficient.

- Així mateix també analitza la partida sobre el repicat de la zona d'entrada al garatge, punt en què el perit ofereix la seva objecció principal. Segons el parer del perit, repicar la llosa estructural per resoldre el desnivell de l'accés forma part del sistema constructiu previst en projecte per resoldre desnivells, i que el fet que aquesta operació resulti més costosa o laboriosa no implica que constitueixi una errada.

- La Sala Civil precisa que, en aquest cas, el repicat no va obeir aquí a l'execució planificada i optimitzada d'un procés previst, sinó a la necessitat de desfer formigó ja abocat, en haver-se format un graó innecessari a la rampa del pàrquing per no haver-se previst el decreixement que la llosa requeria en aquella zona, la qual cosa va obligar a repicar la cimentació de l'entrada. La normalitat d'una solució constructiva no es mesura únicament per la seva viabilitat tècnica, sinó també per la seva proporcionalitat i la seva economia: una solució que, sent tècnicament possible, imposa un cost evitable -el de demolir i refer allò que una concepció i una direcció diligents haurien executat correctament a la primera- no descriu un mètode normal, sinó la correcció onerosa d'una previsió insuficient.

- Afegeix que el fet que l'import d'aquestes partides s'acrediti mitjançant un pressupost i no mitjançant una factura, no impedeix tenir per cert el dany.

- No obstant això, revoca els honoraris del nou projecte de modificació del projecte executiu (15.675,00 €) per manca de desglossament sobre quin import corresponia exactament a la correcció de la inviabilitat urbanística de la solució projectada per a la piscina, insuficiència probatòria que havia de perjudicar a la part agent.

- Pel que fa a la condemna a satisfer 1.567,50 €, en concepte de l'estudi preliminar d'impacte acústic, la Sala Civil revoca aquesta condemna, perquè no s'havia pactat expressament que l'arquitecta assumís aquest cost, tractant-se d'un informe relatiu a l'estat del terreny que per usos i costums correspon a la propietat, no integrat en el projecte executiu per l'article 108 del Reglament de construcció i, a més, efectivament elaborat i aportat en el seu moment, aquest concepte no constitueix un dany imputable a la part defenent.

- En darrer lloc, pel que fa a la desestimació de la demanda reconvencional, la Batllia va considerar que el pressupost presentat per la part defenent i agent reconvencional, acceptat per la contrapart, constituïa un preu tancat, i que, si bé l'augment de la superfície d'un projecte pot motivar un increment de preu, aquest ha de merèixer igualment un acord entre les parts que l'agent reconvencional hauria hagut de presentar a la propietat en temps degut, cosa que no es va produir.

- La Sala Civil indica que la interpretació del contracte i la valoració de la prova en què reposa aquesta conclusió és raonable i que la comparteix. La desestimació no es fonamenta únicament en la confessió del representant legal de la part agent, com pretén el recurs, sinó també en la prova documental que consta en autes: que l'arquitecta no va proposar cap modificació de l'encàrrec professional, ni les parts en van subscriure cap; que no va informar de les conseqüències econòmiques de cap modificació fins al 10 de març del 2023; que l'emissió d'una factura no comporta per si mateixa l'acceptació dels conceptes i de les quantitats facturades; i, que la promotora s'hi va oposar de manera expressa. Valorats conjuntament aquests elements, el jutjador va concloure raonadament l'existència d'un preu tancat i la improcedència de carregar unilateralment l'increment. Tractant-se, a més, d'un contracte amb prestacions recíproques, l'augment de superfície no acordat oportunament no genera dret a una remuneració addicional no pactada, sense que, per tant, la valoració efectuada per la instància es reveli il·lògica o contrària a les regles de la sana crítica. El motiu, doncs, també es desestima.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest recurs d'empara planteja, en síntesi, la vulneració del dret a la defensa (article 10.2 de la Constitució), així com la del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució).

Tal com s'exposa amb més detall en els apartats anteriors d'aquest aute, el litigi en què es van produir les suposades infraccions constitucionals es referia a una reclamació civil per mala pràctica professional per part d'una arquitecta, codemandada en aquell procediment i ara recurrent en empara. La reclamació va ser acceptada en la seva gran majoria en primera instància per la Secció Civil 1 de la Batllia, mentre que en la segona instància, el Tribunal Superior de Justícia (Sala Civil) va estimar parcialment el recurs d'apel·lació i va modificar els termes de la condemna contra la part demandada, reduint-los.

L'examen del recurs d'empara i el de les sentències impugnades porta a aquest Tribunal Constitucional a considerar que la infracció denunciada manca manifestament de contingut constitucional, cosa que implica la inadmissibilitat del recurs, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3.2. Com que algunes de les reclamacions de la societat demandant en el litigi giraven al voltant de discrepàncies entre el projecte per a l'execució d'una casa unifamiliar i el projecte administratiu aprovat, la part recurrent addueix que aquest últim s'hauria d'haver proporcionat juntament amb la

demanda. Com que això no es va fer, afirma que es va generar una indefensió, prohibida per l'article 10.2 de la Constitució.

En particular, considera que es va veure obligada a contestar a la demanda sobre una qüestió tècnica sense disposar d'un element necessari per pronunciar-se, el projecte administratiu complet esmentat. A més, això, segons el seu punt de vista, va afectar a la pràctica de la prova pericial.

En connexió amb aquesta omissió, la part recurrent retreu a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia no haver reparat la indefensió, ja que la va reconduir a una simple qüestió d'acreditació dels fets. Segons el seu parer, aquest és un raonament no raonable en termes constitucionals, perquè la indefensió no es pot esmenar mitjançant l'anàlisi posterior de les proves. Aquí rau, segons l'opinió de les recurrents, la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10.1 de la Constitució.

3.3. Pel que fa a la indefensió, com ja s'ha dit, el document omès en la demanda era el projecte administratiu de l'obra, l'existència del qual la part demandada coneixia per descomptat.

El recurs d'empara admet que hi va haver una reproducció parcial del document amb la demanda, però que no es va proporcionar el seu contingut complet. Tanmateix, aquesta circumstància no era susceptible de provocar indefensió.

En primer lloc, la part demandada va poder aportar els documents que considerava necessaris en la seva contesta a la demanda. També va poder al·legar sense restriccions sobre la inexactitud o sobre la parcialitat de la documentació del demandant. No hi ha cap queixa sobre el fet que no hagués pogut actuar d'aquesta manera.

Per tant, si la part demandada considerava que el projecte administratiu complet s'havia d'incorporar al procediment processal, estava en les seves mans fer-ho en el moment de contestar a la demanda o proposar-ho com a prova. I si no ho va fer, no podia al·legar després que hi havia hagut indefensió.

En segon lloc, la no aportació d'un document a la demanda, si el seu contingut és controvertit per part de la contesta, es resol com a un problema de manca de prova. En aquest sentit, l'article 9.2 del Codi de procediment civil estableix:

"*Correspon a les parts la càrrega de provar la certesa dels fets en què fonamenten les pretensions respectives. El tribunal ha de tenir presents la disponibilitat i la facilitat probatòria que correspon a cada una de les parts del procés*".

Si el demandant basava les seves afirmacions en les contradiccions entre el projecte d'execució i el projecte administratiu, una vegada negada l'exactitud o l'autenticitat d'aquest darrer per la part demandada, el debat esdevenia una qüestió de prova. I sigui quin hagi sigut el judici del tribunal sobre les proves, no és susceptible de generar indefensió en aquest cas.

En l'escrit d'apel·lació de la part recurrent es comprova que la indefensió tenia un paper residual, ja que ni tan sols constituïa un motiu independent per fonamentar l'apel·lació davant la Sala Civil. La discrepància raïa en gran mesura en la prova. Tot indica que la part recurrent, sabent que una qüestió de prova civil no podia fonamentar una infracció constitucional, ha intentat embolcallar-la en indefensió per accedir a aquest Tribunal Constitucional. Però l'actuació de la part demandada no ha pogut generar cap indefensió en aquest cas.

Per consegüent, no es pot estimar la vulneració del dret a la defensa al·legada per la part recurrent (article 10.2 de la Constitució).

3.4. Queda per examinar si la sentència de la Sala Civil vulnera el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret. Tanmateix, n'hi ha prou amb llegir-la per percebre que té una motivació fàctica i jurídica detallades en resposta als motius del recurs d'apel·lació.

La part recurrent especifica la seva impugnació en el fet que la sentència de la Sala Civil sostè que la indefensió per la manca del projecte administratiu es pot esmenar en la fase probatòria.

En la sentència es tracta la indefensió en el fonament jurídic quart, juntament amb la incongruència omissiva. No obstant això, malgrat allò que afirma la part recurrent, en cap moment la sentència diu que la indefensió es pugui esmenar. Allò que sí que fa és negar, motivadament, que existeixi.

Com s'acaba d'explicar, la part recurrent intenta donar a una qüestió probatòria un abast d'indefensió que no té. En aquestes circumstàncies, era lògic que la Sala Civil es pronunciés sobre allò que realment es va argumentar, que feia referència a la prova. Per tant, no hi ha cap raonament il·lògic en això.

No correspon en general a aquest Tribunal Constitucional valorar les sentències dels tribunals de Justícia. N'hi ha prou en posar en relleu, des de la perspectiva limitada del recurs d'empara, que la sentència de la Sala Civil no mostra cap contradicció amb si mateixa, ni conté raonaments contraris a la lògica, arbitraris o absurds.

Per tant, existeix un ple respecte del dret a obtenir una decisió judicial fonamentada en Dret, tal com està previst als articles 10.1 i 86.2 de la Constitució.

3.5. De l'anterior es pot concloure que la qüestió documental al·legada per la part recurrent no li ha generat indefensió, i que aquesta al·legació ha estat resolta mitjançant una sentència fonamentada en Dret, que compleix els requisits que la Constitució exigeix. Les infraccions denunciades estan manifestament mancades de contingut constitucional. Per consegüent, aquest recurs d'empara ha de ser declarat inadmissible a tràmit en aplicació de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2026-62-RE interposat per la representació processal de la Sra. Clara Cervera Romero i de la societat Conceptual Estudi d'Arquitectura, SLU contra la sentència del 3 de juliol del 2026, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de les recurrents, a la Secció Civil 1 de la Batllia, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2026.

Pere Pastor Vilanova

President

Víctor Torre de Silva López de Letona

Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Joan Manel Abril Campoy

Magistrat